Kukka 19.10.2026 471/04.01.00/2026

Eduskunta
sosiaali- ja terveysvaliokunta
stv@eduskunta.fi

sosiaali- ja terveysvaliokunnan kokous tiistai 20.10.2026 klo 10.00

Asia: HE 186/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain ja toimeentulotuesta annetun lain 7 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta.

KT on jo aiemmin antamissaan lausunnoissaan todennut, että 65-vuotiaiden valinnanvapauskokeilussa valinnanvapauden lisääntyminen uusissa käyttäjäryhmissä voi jäädä vähäiseksi. Hyvinvointialueiden antaman palautteen perusteella kokeilu ei ole myöskään vähentänyt hyvinvointialueiden kuormitusta. Onkin todennäköistä, että yksityisen sektorin palvelujen kysyntä kohdistuu pääosin entuudestaan yksityisen sektorin palveluita käyttäneille henkilöille.

KT ei kannata valinnanvapauskokeilun laajentamista. KT toistaa jo aiemmin esiin tuodun näkemyksen, että palvelujärjestelmää ja rahoitusta tulee kehittää parhaaseen mahdolliseen tietoon perusten pitkäjänteisesti. Valinnanvapauskokeilu ei ole vähentänyt julkisen terveydenhuollon kuormitusta eikä parantanut palveluiden saatavuutta tai lisännyt terveyshyötyä siellä missä tarve on suurinta.

Valinnanvapaus yksityisten palveluiden käyttämiseen on keskittynyt pääosin kaupunkiseuduille, joissa on enemmän palveluntuottajia ja valintamahdollisuuksia. Tarve hoidon saatavuuden parantamiselle on kuitenkin suurin haja-asutusalueilla Itä- ja Pohjois-Suomessa, jossa väestö on ikääntyvää ja missä yksityisiä palveluntuottajia on vastaavasti vähemmän.

Nykyisessä julkisen talouden tilanteessa ja tilanteessa, jossa on pulaa muun muassa lääkärityövoimasta, ei ole tarkoituksenmukaista rakentaa rinnakkaisia järjestelmiä. Rahoitus tulisi kohdentaa hyvinvointialueilla perusterveydenhuollon vahvistamiseen, oma-lääkärimallin ja hoidon jatkuvuuden turvaamiseen.

KT pitää erittäin tärkeänä, että valinnanvapausmallin vaikuttavuuden seurantaa ja arviointia jatketaan.

KUNTA- JA HYVINVOINTIALUETYÖNANTAJAT KT